

A STROKE TÚLÉLHETŐ

TÁMOGATÁS *STROKE-OT*
ÁTÉLT EMBEREKNEK

NEMZETI
STROKE
LIGA

TÁMOGATÁS *STROKE-OT* ÁTÉLT EMBEREKNEK

Információk azoknak az embereknek
akiknek szélütésük, agyvérzésük volt,
valamint családtagjaiknak, barátaiknak
és gondozóiknak

A Stroke Liga a fordításban esetleg előforduló hibákért és az ebből eredő következményekért nem vállal felelősséget. Az eredeti információk e kiadványban csak a revízió közzétett dátumáig tekinthetők pontosaknak.

Ezek az információk nem helyettesíthetik az önök sajátos esetére vonatkozó szakmai tanácsokat. Törekszünk a pontos és időszerű tartalmat adni, de az információk idővel változhatnak. Jogi szempontok miatt, a Stroke Liga nem vállalja a felelősséget az e kiadványban megjelent információk, a harmadik személyek információi vagy a megjelölt honlapok felhasználásáért.

A TÁJÉKOZTATÓBAN:

Amit tudni kell a stroke-ról.....3

Gyors útmutató a stroke következményein át.....9

Rehabilitáció.....12

Az agyvérzés emocionális következményei.....14

Támogatás a kórházi kezelés után.....15

Ahol segítségre és információkra számíthat.....19

Tanács: Olvassák közösen

Az útmutatóinkban foglaltak segítségére lehetnek a stroke-ot átélteknek, de néha keszen érthetik meg. Lehet, hogy valamit érdemes többször is hallaniuk.

ÖNÖKÉRT VAGYUNK ITT

Nemzeti Stroke Prevenációs és Rehabilitációs Liga

A Nemzeti Stroke Prevenációs és Rehabilitációs Liga 1993-ban lett alapítva, ezen a néven 2011 óta működünk.

Vezetőség tagjai: Elnök: Dr. Folyovich András PhD, osztályvezető főorvos. Dr. Béres-Molnár Katalin Anna PhD, Hannibálné Völgyes Krisztina, Bodnár Eszter Rita

A stroke Magyarországon az egyik legnagyobb egészségügyi teher. Évente 30 000 új agyi katasztrófa esemény következik be. 1/2 millióan élnek stroke utáni bénultsággal és 3 millió a veszélyeztetettek száma.

Különösen nehéz a helyzet a vidéken élők számára, ahol nehezebb az ellátáshoz való hozzáférés lehetősége és lakosság informáltsága sem tökéletes.

A Nemzeti Stroke Liga fő célja, hogy az információk mindenkihez eljussanak, függetlenül attól, hogy tagja-e a Ligának, vagy sem, a hozzáférés minden stroke páciens számára biztosított.

Célkitűzésünk, hogy Magyarországon szignifikánsan csökkenjen az agyi érkatasztrófák száma, és személyre szabott rehabilitációban részesüljön minden stroke beteg.

Megfelelő képzéssel és a rizikó faktorok személyre szabott szűrésével a stroke esetek nagy százalékban csökkenthetőek.

A kezelés rövid "időablakának" (a kezelés alkalmazásának maximális időkorlátja) megfelelő kommunikációjával a gyógyulás esélyeit növeljük.

Mivel a stroke-on átesettek 40%-a mozgásában súlyosan korlátozott, ezért az amerikai stroke egyesület útmutatása alapján Mozgásjavító gyógytor-

na füzetet dolgoztunk ki, ez a honlapunkon és papíralapon is elérhető.

Mivel minden negyedik stroke esemény a munkaképes korúakat érinti, ezért gyakorlati útmutató füzetünk van a munkavállalók visszatéréséhez a munka világába – személyes tapasztalatokra építve.

Működésünk fő területei:

Stroke prevenció és szűrő programok

Stroke napi felvilágosító előadások

Stroke centrumok bemutatása, elérhetőségei

Elsődleges prevenció, rizikó faktorok ismertetése

Egészségügyi és wellness centrumok bázisának létrehozása

On-line kommunikáció erősítése, Web oldal, Facebook, telefonügyelet

Oktató anyagok terjesztése

Sürgősségi stroke centrumok adatbázisa

A Nemzeti Stroke Liga alapító tagja a Magyarországi Nemzeti Betegfórumnak (NBF), a Betegszervezetek Magyarországi Egyesületének (BEMOSZ),

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a nemzetközi kutatások eredményei Magyarországon is ismertek legyenek a lakosság körében, így ezeket az oktatási anyagokat, rendszeresen fordítjuk magyar nyelvre és teszünk közzé honlapunkon is.

Nemzetközi szinten tagjai vagyunk a SAFE-nek és részt veszünk az EPF kapacitás építő programjában.

A krónikus betegeket ellátó magyarországi társszervezetekkel is állandó kapcsolatban vagyunk (Afázia Klub, Oszteoporózis Egyesület, Nemzetközi Pető Intézet).

Adataink:**Név:**

Nemzeti Stroke Prevenciós és Rehabilitációs Liga

Rövid név:

Nemzeti Stroke Liga

Cím:

Észak-Közép-budai Centrum Új Szent János Kórház és Szakrendelő Neurológiai Osztály - Stroke Centrum 1125 Budapest, Diós árok 1-3

E-mail cím:

strokeliga@gmail.com.

Web oldal:

strokeliga.blogspot.hu

Mobil: +361/ 458-45-34

Elnök. Dr. Folyovich András
PhD, osztályvezető főorvos

ÖNÖKRŐL

Ha stroke-ot átélt családtagot vagy barátot felépülésében támogat, ez az útmutató segítséget nyújt a történet megértéséhez. Tanácsokat kínál a stroke-ot átéltek megsegítéséhez és ötleteket ad ahhoz is, hogy hova forduljanak tanácsért.

STROKE: AMIT TUDNI KELL RÓLA

A stroke az agyi érkatasztrófa. Ez akkor következik be, ha az agy egy részének vérellátása megszűnik, és elhalnak az agysejtek. Az agykárosodás kigaz az egész test működésére. Megváltozhat a beszéd, gondolkodás, a hangulat.

A stroke két típusa

- 1. Iszkémiás stroke:** agyi véredény elzáródása következtében.

- 2. Vérzéses stroke:** az agyban vagy az agyat körülvevő szövetekben fellépő vérzés.

A köznyelvben a vérzéses stroke-ot agyvérzésként emlegetik.

A VÉRZÉSES STROKE KÜLÖNFÉLE ELNEVEZÉSEI

A vérzéses stroke-ot még agyvérzésnek, subarachnoidealis illetve intracerebrális vérzésnek nevezik.

TIA, ILLETVE ÁTMENETI AGYI KERINGÉSZAVAR

A TIA (tranzienis iszkémiás atak ill. átmeneti keringési zavar) tünetei azonosak a stroke-éval, csak 24 óránál rövidebb ideig tartanak. A TIA fő figyelmeztető jele a stroke veszélyének.

MINDEGYIK STROKE MÁSFÉLE

Egyes emberek a stroke után jól gyógyulnak. Ellenben a stroke kisebb vagy nagyobb mértékű rokkantságot, bénulást is okozhat. A stroke bármely más állapotnál súlyosabb fogyatékossághoz vezethet. Viszont a stroke sok következménye gyógyítható, rehabilitációval pedig a lehető legjobb állapotba hozható a páciens.

Tanács:

A jó állapot látszata ellenére, továbbra is szükséges a segítség a stroke okozta „rejtett” következmények elhárításához.

A MÁSODIK STROKE KOCKÁZATA

Az újabb stroke bekövetkezésének veszélye aggodalmat jelenthet magának a betegnek, de a családtagjainak és barátainak is. A kutatások szerint öt éven belül, négyből legalább egy betegnél, megismétlődik a stroke. Legvalószínűbb, hogy az első követő 30 napon belül következik be a második stroke. Emiatt az orvosok, az agyvérzésen, ill. szélütésen átesett betegeknél

mindig ellenőrzik, hogy melyek azok a rizikófaktorok melyek növelik a stroke kockázatát.

A stroke kockázatát növelő tényezők:

Magas vérnyomás,

Szívritmuszavar
(pitvarfibrilláció),

Cukorbetegség,

Magas
koleszterinszint.

Az ilyen állapotok kezelésével csökkenthető a stroke kockázata. Akinél a felsoroltakból egy vagy több kockázatot növelő tényező is fennáll, az saját érdekében gyógykezeltesse magát.

HOGYAN SEGÍTHET?

A második stroke megelőzése érdekében a segítségnyújtás olyképpen is megnyilvánulhat, hogy támogatja a beteget abban, hogy betartsa az előírt gyógykezelést.

Ha fogyniuk kell vagy megváltoztatni az étrendjüket, talán némi praktikus segítség is hasznos lesz. A háziorvos és a megfelelő képzettségű nővérek ugyancsak segíthetnek a veszélyeztetetteknek megérteni az egyéni kockázatot, s támogatást nyújtani a kockázatok csökkentéséhez.

A STROKE TÜNETEINEK FELISMERÉSE

Fontos tudni hogyan ismerhetők fel a stroke legfontosabb tünetei úgy magunkon, mint másokon. A FAST teszt erre a legjobb mód.

A FAST TESZT

Face (arc):

Képes-e mosolyogni a vizsgált személy?
Lefittyedt-e az arcának fél oldala?

Arms (karok):

Föltarthatja-e mindkét karját és megtarthatja-e őket ebben a helyzetben?

Speech (beszéd):

Érthetően beszél-e az illető és érti-e amit mondunk neki? Értelmetlen-e a beszéde?

Time (idő):

Ha e három jel valamelyikét észleli sürgősen tárcsázza a következő telefonszámot: Segélyhívó szám, ingyenes, mobilról is közvetlenül hívható:
112 (Országos Mentőszolgálat),

A FAST teszt stroke esetén a három leggyakoribb tünet felismerésében segít. Viszont más jeleket is komolyan kell venni.

Ezek:

A test féloldali hirtelen elgyengülése vagy zsidbadása, beleértve a felső és alsó végtagokat.

Beszédzavar, értelmetlenné váló szavak, mondatok.

Elhomályosuló látás, fél- vagy kétoldali látászavar ill. látásvesztés.

Hirtelen emlékezetkihagyás vagy zavartság, szédülés vagy egyensúlyvesztés, elesés.

Hirtelen, szokatlan jellegű erős fejfájás.

Stroke mindenkit érhet, bármelyik életkorban. Ilyenkor minden másodperc számít. Ha észreveszi a stroke-ra utaló bármelyik jelet, ne várjon. Rögtön tárcsázza a helyi telefonszámot:

Segélyhívó szám, ingyenes, mobilról is közvetlenül hívható: **104 vagy 112.**

(Országos Mentőszolgálat),

(((104)))

(((112)))

Mi a teendő ha a tünetek már 24 órával korábban jelentkeztek?

Ha több mint egy nappal korábban voltak tünetei, (aminek oka lehetett a TIA), hívja fel a háziorvost, s kérjen időpontot azonnali kivizsgálásra.

A TIA elsődleges figyelmeztető jele a stroke- nak, ezért még akkor is elkerülhetetlen a kivizsgálás, ha a tünetek közben elmúltak.

A STROKE GYORS KEZELÉSE

Stroke gyanú esetében a beteget kórházba, lehetőleg neurológiai osztályra kell szállítani. A stroke-ot az orvosi vizsgálat után leggyakrabban CT vizsgálat állapítja meg vagy cáfolja.

Az iszkémiás stroke-nál (agyi érelzáródása) a gyógykezelés a vérrögoldó és véralsadásgátló gyógyszereket foglalja magába. A vérrög kiemelés viszont a vérrög mechanikai úton történő eltávolítása.

A vérzéses stroke (amikor az agy valamelyik ere megreped) kezelése ritkábban műtéti, a gyógyszeres kezelés magában

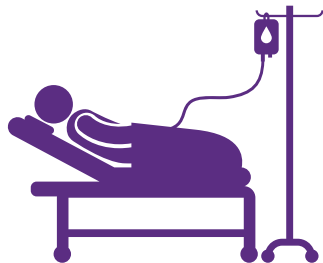
foglalja a vérnyomáscsökkentő gyógyszerek adását, esetenként a koponyaüregben megnövekedett nyomás csökkentését.

Tanács

Ha stroke-on átesett beteget gondoz, kérdezze meg az egészségügyi személyzettől, hogy milyen gyógymódokat alkalmaznak.

PALLIATÍV GONDOZÁS

Vannak emberek akiknél a stroke okozta károsodás visszafordíthatatlan. Ha a sze-

retett személy súlyosan beteg és állapota romlik, lehetőség van arra, hogy krónikus belgyógyászati vagy ápolási osztályon ápolásban részesüljön.

A STROKE KÖVETKEZMÉNYEINEK GYORS ÁTTEKINTÉSE

A stroke következményeit az határozza meg, hogy az agyban hol és mekkora területen történt a károsodás.

Egyes embereknek a fizikai aktivitással van gondjuk, mint a beszéd, a járás és a nyelés. Vannak más következmények is melyeket nehezebb felismerni, mint a fáradtság, a memóriazavar és a lelki problémák.

Tanács: a stroke néhány következménye gyorsan múlik

Az olyan problémák mint az erőtlenség, az inkontinencia és nyelészavar gyakran már a szélütés utáni napokban múlófélben vannak.

A STROKE LÁTHATÓ KÖVETKEZMÉNYEI

Mozgás és egyensúlyzavar

A stroke gyakran okozza a test félloldali elgyengülését, karokét, lábakét egyaránt.

Ez járási és egyensúlyozási nehézséget, a végtagok ügyetlené válását okozza.

Az inkontinencia is gondot okoz

A vizelet- és székletretartó képesség is gyakran problematikus a szélütötteknél.

A stroke utáni első hetekben a visszatartás képessége javulhat. Mivel az inkontinencia kellemetlen érzetet vált ki, ezért segítséget jelent ha a beteget arra biztatják, hogy kérjen orvosi segítséget.

Megváltozott viselkedés

Vannak emberek akiknél stroke után megváltozott viselkedés tapasztalható, elveszítik érdeklődésüket olyasmi iránt amiben korábban örömet lelték, indulatosak lesznek és könnyebben megharagszanak. Fontos orvosi segítséget kérni.

Térbeli tájékozódási problémák (látótérkiesés)

A térbeli tájékozódás nehézségei és látótérkiesés azt mutatják, hogy az agyban a féloldali idegsejtek működéskieséséről beszélhetünk. A stroke-ot túléltestének féloldali érzéke nekimehet a tárgyakkal, tányérján az étel felét otthagya, mert az agy nem dolgozza fel a szemektől kapott összes információt.

Nyelészavar (diszfágia)

A száj és a torok izmainak károsodása miatt nyelési problémák is jelentkezhetnek, ezt diszfágiának nevezik. A diszfágia okán a betegnek pépes állagú ételt kell adni, vagy szívószálon át etetni, hogy a belélegzéskor véletlenül ne kerüljön a tüdejébe étel vagy ital, ami fertőzést okozna. A stroke-on átesetteknek megközelítőleg a fele küzd nyelészavarral, ám gyakran a gyógykezelés első heteiben javulás észlelhető.

Kommunikációs nehézségek

Afázia

Hozzávetőlegesen a szélütést átéltek egyharmadának van beszédzavara, beszédképtelensége, amit afáziának nevezünk. Az agy bal oldali szélütésénél gyakori. Az afázia a kommunikációs képesség mindegyik területére kihat, mint amilyen a beszédképtelenség, az olvasás, az írás és a beszédértés. Az egyén nem lett kevésbé intelligens, viszont a beszédet nehezen használja.

Meggyengült arcizmok

Az arc, a nyelv és a torok meggyengült, bénult izmai a beszédképességet is csökkentik.

Koncentrációs és memóriazavarok

A stroke-ot átéltek nehézségei lehetnek abban, hogy a beszédre, beszédértésre összpontosítson. Elfelejtheti amit hallott, de tárgyakat és arcokat sem ismerhet fel. Mindez kihat a kommunikáció minőségére.

Tanács:

Bizalommal kommunikáljon

A beszédzavarral küzdőnek olyképpen is segíthet, hogy türelmesen kivárja míg az válaszol a kérdésre. Ne siettesse, lehet, hogy 30 másodpercnél is több idő elmúlik míg megválaszolja a kérdést. Egyenként tegye föl a kérdéseket és ne a beteg helyett próbálja meg is válaszolni azokat. Mondja meg neki, ha a válaszából valamit nem értett.

A STROKE REJTETT KÖVETKEZMÉNYEI

Kimerültség

A fáradtságot vagy a kimerültséget, ami pihenés után sem múlt el, még hónapokon vagy éveken át is folyamatosan érezheti a stroke-on átesett. Habár felépültnek érzi magát, nehezen fogadja el, hogy harcolni kell a fáradtság ellen. Ez az érzés egyeseknek komoly problémát jelent.

Érzelmi következmények

A stroke szorosan összekapcsolódik az emocionális problémákkal.

Szélütés után az emberek mintegy harmada depresszióban szenved, 20 százalékuknak a stroke utáni első hat hónapban fokozott emocionális megnyilvánulásai vannak. Ez azt jelenti, hogy váratlanul, sokszor ok nélkül, sírni vagy nevetni kezdenek.

Emlékezet és gondolkodás

Az emlékező és koncentrációs képesség gyakran problematikus a stroke után. Ezek az ún. kognitív problémák. A stroke után kezdetben zavartság jelentkezik, de sokaknál már az első hetekben javulás észlelhető.

Látás

Stroke után az emberek 60 százalékánál a látással is problémák vannak. Ezek a kettőslátástól a fényérzékenyséig terjednek. Vannak akiknél féloldali látásvesztésük van, nem látják egészében azt amire néznek.

Fájdalom

Vannak akik hosszantartó fájdalmat éreznek, ilyen az égető érzés a testben.

KÉRJEN SEGÍTSÉGET

A stroke sok következménye kezelhető a stroke-tól sújtottak a kórházi kezelés után is rendszeresen fel kell keresnie az orvosát.

Tanács:

Hallgassa meg a stroke-ot átélteket

A stroke jónéhány következménye szemmel látható, míg mások nem olyan szembeötlőek. Hagyjanak időt a sérültnek, hogy megtárgyalhassa a problémáit és állapotáról beszámolhasson.

REHABILITÁCIÓ

Szélütés után minden rászorulóknál, gyakran a kórházi gyógykezeléssel együtt, meg kell kezdeni a rehabilitációt. Ez a következőket öleli fel:

Ergoterápia: abban segít, hogy a mindennapi aktivitáshoz szükséges képességeket erősítse, hogy a károsodott önálló életet élhessen;

Fizioterápia: a mozgást, az erő kifejtést és az egyensúlyérzetet fejleszti;

Beszéd- és nyelvfejlesztő terápia: a kommunikációs készséget fejleszti és a nyelészavart kezeli;

Pszichoterápia: a memóriazavar nál és a gondolkodási zavaroknál fejleszt, valamint a depressziót kezeli;

A dietetikus a nyelési zavarral küzdőknek ad útmutatást a fogyasztható ételeket és italokat illetően és az egészséges táplálkozáshoz ad tanácsot.

HOGYAN SEGÍTHETÜNK?

A rehabilitáció folyamán sokaknak hasznára válik a barátok és a család támogatása. Kérdezzék meg a rehabilitációs csapat tagjait, hogy miként segíthetnek, mert ha részt vehetnek a rehabilitációs terápiákon, akkor segítségére lehetnek a gyakorlatokat végzőnek.

Kérdezzék meg a korábban stroke-on átesetteket, hogy mivel motiválhatják a beteget.

Írjanak például feljegyzéseket a képességek újratanulásának fejlődéséről, amivel segítik a beteget abban, hogy maga is láthassa az addig elért eredményeket.

Ne feledjék, hogy a rehabilitáció hihetetlenül nehéz és kitartást követelő erőfeszítés a rászorulóknak. Lehet, hogy néhány alapképességet kell újra megtanulnia, mint a járás vagy a beszéd, ami nagy kihívás. Ha biztatják és érdeklődést mutatnak iránta, az nagy segítséget is jelent.

A STROKE EMOCIONÁLIS HATÁSA

A stroke miatt erős érzelmi hatások csúcsosodhatnak ki, úgy a sérültnél mint a környezetéhez tartozóknál.

A STROKE-OT ÁTÉLTEK ÖNÉRTÉKELÉSE

A stroke miatt az emberek önértékelése megváltozhat. A stroke erős stresszt vált ki, aminek az emocionális hatása is nagyfokú. Megközelítőleg, a stroke-ot túléltek egy harmada depressziós lesz.

A munkahelyi vagy az otthoni ún. szerepváltás is nehézségeket okozhat. Például, ha valakinek már csökkentek a képességei ahhoz, hogy a családját elartsa, az nyugtalanítóan hat. Veszteségérzettel jár az is, ha már nem teheti azt amiben korábban örömet lelte.

Szakvélemény: kapcsolatok

„Ketten is mondták nekem, hogy most már nem óvhatom meg a feleségemet. Helyesen vagy tévesen, de az érzések vezető szerepet játszottak a családban, s ez már nem így történik.”

Colin, a Stroke Association munkatársa

Stroke után gyakori a depresszió és a szorongás. Ha úgy érzi, hogy családtagja hajlamos erre, próbáljon erről beszélgetni vele. A háziorvos is adhat tanácsot.

A CSALÁDTAGOKAT ÉS BARÁTOKAT ÉRT EMOCIONÁLIS HATÁS

Ha valamelyik családtagot stroke érte, erre a hozzátartozók különféleképpen szoktak reagálni. Érezhetnek szomorúságot, aggodást, büntudatot vagy dühöt és sokkot is.

Személyes vallomás: Düh

„Bűnöst akartam találni azért ami az anyámmal történt. Valójában nagyon, nagyon dühös voltam.”

Karol, egy stroke-ot átélt asszony lánya

A stroke-ot átélt fogyatéka miatt, kettőjük kapcsolatában konfliktus is kialakulhat.

Annak ellenére, hogy ugyanarról a személyről van szó, a kommunikációs képessége, a memorizálása és más stroke okozta káros változások miatt a korábban megszokott kapcsolat megváltozhat és felcserélődhetnek a családi szerepek.

A KÓRHÁZI GYÓGYKEZELÉST KÖVETŐ GONDOZÁS

A kórházi kezelés után az ápoltnak otthon is megfelelő gondozásra van szüksége ahhoz, hogy a gyógyítás folytatódjon. Ebbe a rehabilitációs terápiák, a napi feladatok elvégzésében nyújtott segítség és a teljes gondozás is beletartozik. Ha ezekben részt kívánnak venni a családtagok, illetve a beteget ellátók, ezt a páciens kórházi elbocsátását megelőzően közlik a kórház személyzetével, hogy bekapcsolhassák őket a rehabilitációs folyamatokba. A kórházi gyógykezelés tartama és az azt követő támogatás területenként változó lehet.

A FEJLŐDÉS KÖVETÉSE

A kórházi ellátást követően a pácienseknek ellenőrző vizsgálatokon kell átesniük, hogy ha szükségleteik közben megváltoztak, megfelelő kezelésben részesülhessenek. Ezt jelenti a beteg gondozásba vétele. Ezt megszervezi Önnek háziorvosa.

A KORAI ELBOCSÁJTÁS TÁMOGATÁSA

Egyesek abban az esetben korábban is elhagyhatják a kórházat és

otthonukban folytatódhat a rehabilitáció, ha képesek biztonságot jelentő otthoni környezetükben segítséggel élni.

Professzionális szemlélet: elbocsájtás

„A pácienssel és családtagjaikkal az első találkozástól kezdve beszélünk a kórházi elbocsájtás tervéről. Nyíltak vagyunk ebben, mert az elbocsájtást érdemes lehetőleg minél előbb megtenni, de úgy, hogy folytatódjon a megkezdett rehabilitáció.”

Simon,
ergoterapeuta

INFORMÁCIÓK A GONDOZÓKNAK

Ha szélütéses, agyvérzéses ember gondozója lesz valaki, tudni kell, hogy ez igényes feladat. Az ápolásnak sok módozata lehet, habár a feladatot vállaló nem is gondolja magáról, hogy gondozó.

A gondoskodás a bevásárlást, a takarítást vagy a számlák rendezését is jelenti. A tisztálkodásnál vagy a rehabilitációnál nyújtott segítség is része a feladatnak.

A betegnek ugyanakkor önmagáról is gondoskodnia kell.

Ha például kialvatlan, vagy rendszertelenül étkezik, az megnehezítheti a gondozó feladatát.

A gondozó is ki van téve annak a kockázatnak, hogy emocionális problémái lesznek, mint amilyen a stressz, a depresszió és a kimerültség, ezért ne tartsa vissza magát ő is segítséget kérni.

A családtagok és a baráti kör lehetőségeik szerint felajánlhatnak némi időt, hogy a gondozónak is segítségére legyenek. Sok helyen léteznek gondozói központok ahol tanácsot és információt kaphatnak.

ELHELYEZÉS

A stroke-on átesett emberek között vannak akik képesek önálló életet élni. Másoknak otthonukban csak némi átalakításra, vagy a napi feladatok elvégzéséhez kis segítségre van szükségük, mint amilyen a bevásárlás és a főzés.

Aki az élet több területén szorul segítségre, talán gondozásra szakosodott otthonba kellene költöznie vagy rokonoknál élnie.

Ha lehetséges tárgyaljon erről a szeretett személlyel, hogy ő mit szeretne.

Általában nem szükséges az állandó gondozás

GONDOZÓI ÉS A TÁMOGATÁSI IGÉNY FELBECSLÉSE

A gondozott maga is felmérheti szükségleteinek mértékét. A szociális ellátásban a helyi önkormányzat dönthet arról, hogy a költségek fedezésére mekkora támogatást nyújt.

PÉNZÜGYI VETÜLET

A stroke-nak súlyos anyagi vetülete lehet. Például a család elveszítheti fő jövedelmi forrását mindaddig míg a stroke-ot túlélő szülő fel nem épül, vagy valamelyik családtag kénytelen rövidített munkaidőben dolgozni, hogy gondozhassa a szülőt vagy a házastársat.

Tartsa szem előtt, hogy az adott tanácsaink nem helyettesítik azokat a professzionális tanácsokat, melyek az önök konkrét helyzetére vonatkozóan adóttak.

Mi igyekszünk pontos és időszerű tartalmat adni, de az információkba foglaltak idővel megváltozhatnak.

LÉPJEN VELÜNK KAPCSOLATBA

Név:

Nemzeti Stroke Prevenció és Rehabilitációs Liga

Rövid név:

Nemzeti Stroke Liga

Cím:

Észak-Közép-budai Centrum
Új Szent János Kórház és
Szakrendelő
Neurológiai Osztály - Stroke
Centrum
1125 Budapest, Diós árok 1-3

E-mail cím:

strokelifa@gmail.com.

Web oldal:

strokelifa.blogspot.hu

Mobil: +361/ 458-45-34

Elnök. Dr. Folyovich András
PhD, osztályvezető főorvos

Nagy-Britanniában a Stroke Egyesület a vezető helyen álló jótékonyági szervezet, a stroke elleni küzdelem elkötelezettje. A kutatások pénzelésére kapott donációkra támaszkodunk, kutatásaink célja pedig a stroke által sújtottak életmentése és az életbe vágó szolgáltatások. Bővebb tájékoztatás a +44 303 3033 100-as segélyszámunkon kaphat, vagy látogasson el a stroke.org.uk honlapunkra. Kiadványainkról visszajelzéseket elektromos postán, a feedback@stroke.org.uk címre küldjenek.

A Stroke Egyesületet, jótékonyági szervezetként Angliában és Walesban (211015 szám), Skóciában (SC037789 szám) jegyezték be. Ezenkívül regisztrálták még Észak-Írországbán (XT33805), a Man szigeten (No 945) és Jersey szigeten (NFO 369).

Grafikát: freepik.com; Fundacja Udaru Mózgu; Studio Mzlaki, Beograd

NEMZETI
STROKE
LIGA

🌐 strokeliga.blogspot.hu

✉ strokeliga@gmail.com

🏠 Észak-Közép-budai Centrum Új
Szent János Kórház és Szakrendelő
Neurológiai Osztály - Stroke
Centrum1125 Budapest, Diós árok
1-3

👤 Elnök: Dr. Folyovich András PhD,
osztályvezető főorvos

©Stroke Association 2018. Sokszorosította a Európa területére illetékes Stroke Alliance, a Stroke Egyesület szíves engedelmével.
2. verzió

Megjelent: 2019.

Revízió: 2021.

SAFE, ASBL 0661.651.450

Item code: A01L14

Fénykép: Freepik

ISBN 978-1-913302-13-9

9 781913 302139

Stroke
association

ESO
EUROPEAN STROKE
ORGANISATION

Támogató:

Boehringer
Ingelheim